

Český telekomunikační úřad

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 6. září 2016
Čj. ČTÚ-84 668/2016-610

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) jako příslušný správní orgán podle § 108 odst. 1 písm. d) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“), na základě § 39 odst. 1 Zákona oznamuje svůj

záměr uložit podle § 38 odst. 3 Zákona v rámci univerzální služby povinnost

umožnit osobám se zvláštními sociálními potřebami v souladu s § 44 a 45 Zákona výběr cen nebo cenových plánů, které se liší od cenových plánů poskytovaných za normálních obchodních podmínek, tak, aby tyto osoby měly přístup a mohly využívat dílčí služby a veřejně dostupnou telefonní službu (dále jen „zvláštní ceny“).

Zvláštní ceny budou poskytovány tak, aby byla zajištěna jejich trvalá dostupnost na celém území České republiky ve stanovené kvalitě za účelem uspokojení přiměřené potřeby koncových uživatelů.

Odůvodnění

V současné době je povinnost poskytovat zvláštní ceny uložena rozhodnutím Úřadu čj. [ČTÚ-754/2014-610/XI. vyř.](#) ze dne 3. června 2014 (dále jen „Rozhodnutí“) společnosti O2 Czech Republic a.s., se sídlem Za Brumlovkou 266/2, Michle, 140 00 Praha 4, IČO: 601 93 336 (dále jen „O2“) na dobu 3 let, tj. do 3. července 2017.

Podle § 39 odst. 3 Zákona Úřad alespoň jednou za dva roky přezkoumává, zda trvají důvody, na jejichž základě byla uložena povinnost uvedená v § 38 odst. 3 Zákona. Úřad proto dne 4. května 2016 uveřejnil [Sdělení](#) Českého telekomunikačního úřadu o zahájení přezkumu důvodů, na jejichž základě je v rámci univerzální služby (dále jen „US“) uložena povinnost poskytovat zvláštní ceny.

V rámci aktuálního přezkumu prováděného podle § 39 odst. 3 Zákona se Úřad zaměřil především na zjištění, zda je poskytování zvláštních cen pro koncové uživatele dostupné ve stanovené kvalitě a za dostupnou cenu tak, aby byly uspokojeny jejich přiměřené potřeby v souladu se zněním § 38 odst. 1 Zákona. Úřad se dále zabýval úvahou, zda dostupnost zvláštních cen plyne z uložené povinnosti, či zda by byla zajištěna za srovnatelných podmínek (s požadavky stanovenými v podmínkách Rozhodnutí), aniž by bylo potřeba jejich poskytování uložit jako povinnost rozhodnutím Úřadu.

Za účelem získání informací a podkladů pro vyhodnocení aktuálního rozsahu poskytování zvláštních cen oslovil Úřad s konkrétními dotazy současného poskytovatele

zvláštních cen v rámci ÚS, a to společnost O2, dále vybrané (největší) poskytovatele veřejně dostupné telefonní služby, vybrané profesní asociace, spotřebitelské sdružení, vybrané organizace zdravotně postižených občanů a Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (dále jen „MPSV“).

Zdrojem informací jsou také údaje předkládané Úřadu v rámci žádosti o úhradu ztráty z poskytování zvláštních cen, které předává společnost O2 Úřadu jako podklad pro určení výše ztráty z poskytování zvláštních cen.

Svou odpověď s požadovanými informacemi dodaly následující subjekty: O2, Vodafone Czech Republic a.s. (dále jen „Vodafone“), T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“), RIO Media a.s., ISP Aliance a.s., firma 4M Rožnov spol. s r.o. (za APKT), Sdružení obrany spotřebitelů – Asociace z.s., Česká unie neslyšících, Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Česká asociace paraplegiků – CZEPA, MPSV.

Z vyhodnocení podkladů získaných v souvislosti s přezkumem vyplynuly následující závěry.

Z provedeného přezkumu vyplývá, že i nadále trvají důvody, na jejichž základě je povinnost poskytovat zvláštní ceny uložena. Zvláštní ceny jsou poskytovány poměrně vysokému počtu účastníků a Úřad nemá indicie, že se tento počet bude zásadním způsobem snižovat. Navíc stále přetrvává převaha zájmu o poskytování zvláštních cen v pevné síti nad poskytováním v síti mobilní.

Z informací získaných přezkumem bylo zjištěno, že v komerčním režimu, tedy mimo rámec ÚS, poskytuje cenově zvýhodněnou službu osobám se zvláštními sociálními potřebami, kterou Úřad považuje za alternativu poskytování zvláštních cen, společnost Vodafone, ale pouze na mobilní služby. Na komerčních základě poskytuje své slevy i společnost T-Mobile, nicméně také pouze na služby v mobilních sítích a navíc se liší výše poskytnuté slevy od zvláštních cen.

Z relativně velkého počtu osob využívajících zvláštních cen na služby poskytované v pevném místě lze předpokládat, že by stávající nabídky cenového zvýhodnění v komerčním režimu nebyly schopny pokrýt přiměřené potřeby koncových uživatelů v dostatečném rozsahu srovnatelně s povinností uloženou v rámci ÚS.

I podle většiny poskytovatelů služeb elektronických komunikací by bylo vhodné poskytování zvláštních cen zachovat v režimu ÚS. Pouze dvě společnosti se domnívají, že poskytování zvláštních cen by bylo na trhu dostupné i bez uložení povinnosti, a to společnost T-Mobile a společnost Vodafone. Úřad nicméně ke stejnému závěru v rámci přezkumu nedospěl. Společnost O2 jako současný poskytovatel zvláštních cen uvedla ve svém vyjádření v rámci přezkumu, že by zvláštní ceny bez uložení povinnosti neposkytovala, nebylo by to pro ni již ekonomicky výhodné.

Ve vyjádřeních organizací zdravotně postižených je v podstatě shodně vyjádřena potřeba zachování institutu zvláštních cen v režimu ÚS. Tyto organizace uvádějí jako důvody zejména horší ekonomickou situaci zdravotně postižených, nezbytnost jejich přístupu ke službám elektronických komunikací (např. objednání nákupu, čtení denního tisku, pomoc při orientaci mimo domov, komunikace s úřady), v neposlední řadě byla zmíněna možnost přivolat si pomoc. Hlavně pro osoby žijící na malých městech či vesnicích se stává telefonní či internetové připojení nezbytností.

V doručených odpovědích také zazněl požadavek na možnost čerpat příspěvek na internetové připojení jako takové, a to například s ohledem na potřebu on-line tlumočení do

znakového jazyka. K uvedenému Úřad uvádí, že podle ustanovení § 38 odst. 3 Zákona není možné vztázení zvláštních cen také na službu přístupu k síti internet. Úřad nicméně uvádí, že v souladu se stávajícím Rozhodnutím může být cenové zvýhodnění (zvláštní cena) poskytováno i na využití služby připojení v pevném místě k veřejné komunikační síti umožňující přístup v pevném místě k veřejně dostupné telefonní službě, a to pouze za předpokladu současného využívání veřejně dostupné telefonní služby prostřednictvím internetového protokolu (část I. písm. c) Rozhodnutí).

Pro úplnost Úřad uvádí, že během roku 2015 vedl intenzivní jednání s MPSV, kdy se snažil o převedení agendy zvláštních cen pod gesci MPSV, a to i s ohledem na výše zmíněnou nemožnost čerpání státního příspěvku na službu přístupu k síti internet. Převedením agendy zvláštních cen by bylo možné využít příspěvek jako sociální dávku, což by zjednodušilo její čerpání a zároveň by bylo možné využít ji na více veřejně dostupných služeb elektronických komunikací u více poskytovatelů, než je tomu doposud. Bohužel v rámci probíhajících jednání mezi Úřadem a MPSV nedošlo ke shodě. MPSV ve svém vyjádření v rámci přezkumu navíc uvedlo, že případné zrušení povinnosti poskytování zvláštních cen nemůže jít na vrub agendy MPSV. Řešení dopadů takového kroku prostřednictvím nepojistných sociálních dávek je pro MPSV nepřijatelné.

Ze strohých vyjádření profesních asociací vyplývá spíše nezáměr o danou problematiku.

Úřad za zkoumané období zaznamenal minimální množství podání (stížností či podnětů) souvisejících s poskytováním zvláštních cen v rámci uložené povinnosti. Řešil i některá podání týkající se poskytování cenových zvýhodnění osobám se zvláštními sociálními potřebami v komerčním režimu. S ohledem na počet podání lze obecně konstatovat, že povinnost je po celou dobu, kdy je uložena, poskytována v souladu s příslušnými podmínkami a že ani případné stížnosti či podněty neukazují na porušování této povinnosti.

Na základě zhodnocení výše uvedených skutečností a s přihlédnutím zejména k významu poskytování zvláštních cen pro zdravotně postižené občany dospěl Úřad k závěru, že trvají důvody pro to, aby povinnost poskytovat zvláštní ceny v rámci US byla znovu uložena.

Podmínky, které Úřad hodlá stanovit v rámci plnění povinnosti zvláštních cen

Úřad hodlá uložit povinnost poskytovat zvláštní ceny podnikateli vybranému ve výběrovém řízení postupem podle § 39 Zákona. Pro účely výběrového řízení Úřad stanoví zásady výběrového řízení, podmínky účasti ve výběrovém řízení, požadavky na kvalitu a rozsah povinnosti poskytovat zvláštní ceny a kritéria hodnocení přihlášek do výběrového řízení.

Podnikatel vybraný ve výběrovém řízení bude povinen zajistit plnění jemu uložené povinnosti poskytovat zvláštní ceny na celém území České republiky tak, aby:

- a) osobám se zvláštními sociálními potřebami podle § 38 odst. 4 Zákona (dále jen „oprávněné osoby“) byl umožněn výběr cen nebo cenových plánů, které se liší od cenových plánů poskytovaných za normálních obchodních podmínek, tak, aby tyto osoby měly přístup a mohly využívat dílčí služby a veřejně dostupnou telefonní službu,
- b) využití zvláštních cen neomezovalo oprávněné osoby ve využívání všech veřejně dostupných služeb elektronických komunikací poskytovaných jinými podnikateli,

- c) zvláštní cena byla poskytnuta pouze takové oprávněné osobě, která svůj nárok prokáže doklady podle zvláštního právního předpisu¹⁾ (dále jen „doklad“) a čestným prohlášením v případě poskytování veřejně dostupné telefonní služby prostřednictvím internetového protokolu jiným podnikatelem než poskytovatelem US (dále jen „čestné prohlášení“), a to maximálně po dobu platnosti takového dokladu/čestného prohlášení, resp. dokud se nezmění skutečnosti, které se tímto dokladem/čestným prohlášením potvrzují s tím, že tyto doklady/čestné prohlášení, resp. jejich kopie bude poskytovatel uchovávat pro případy kontroly ze strany Úřadu,
- d) v případě, kdy oprávněná osoba neumožní pořízení kopie dokladu podle písmene c), jí byla poskytnuta zvláštní cena pouze poté, co pro účely evidence oprávněných osob poskytovateli poskytne identifikační údaje z takového dokladu, tj. údaje o oprávněné osobě, údaj o subjektu, který doklad vydal, identifikaci dokladu, datum jeho vydání a dobu jeho platnosti a čestné prohlášení oprávněné osoby, že tyto údaje jsou pravdivé (dále jen „prohlášení“). Tato oprávněná osoba bude poskytovatelem náležitě poučena o právních následcích nepravdivosti takového prohlášení,
- e) do zvláštní ceny byla promítnuta v plné výši měsíční ztráta připadající na jednu oprávněnou osobu (dále jen „ztráta“) v daném období, vzniklá poskytovateli povinnosti touto zvláštní cenou, jejíž výše je stanovena v souladu se zvláštním právním předpisem²⁾ tak, že tato ztráta bude vztažena k využití veřejně dostupné telefonní služby, nebo k využití služby připojení v pevném místě k veřejné komunikační síti umožňující přístup v pevném místě výlučně za současného využití veřejně dostupné telefonní služby prostřednictvím internetového protokolu,
- f) vedle ztráty podle § 38 odst. 3 Zákona, která vznikla z poskytování zvláštních cen na základě uložené Povinnosti a která byla stanovena v souladu se zvláštním právním předpisem²⁾, nebyly uplatňovány žádné další nároky na úhradu nákladů vzniklých při zajištění Povinnosti,
- g) každé oprávněné osobě byla poskytnuta pouze jedna zvláštní cena, a to pouze v případě, že takové osobě již nebyla zvláštní cena poskytnuta u jiného poskytovatele veřejně dostupné telefonní služby, nebo poskytovatele připojení v pevném místě k veřejné komunikační síti umožňující přístup v pevném místě za současného využití veřejně dostupné telefonní služby prostřednictvím internetového protokolu,
- h) při podání žádosti o úhradu ztráty vzniklé poskytovateli Povinnosti zvláštní cenou byly Úřadu poskytnuty údaje vedené poskytovatelem pro účely kontroly v rozsahu podle zvláštního právního předpisu¹⁾ o oprávněných osobách, kterým poskytl v daném období zvláštní cenu.

Údaje podle předchozího odstavce poskytovatel poskytne Úřadu v elektronické podobě ve formátu a struktuře dat, které Úřad uveřejní na své elektronické desce.

Úřad provede úhradu ztráty pouze za případy, kdy poskytnutí zvláštní ceny bylo v souladu s písmenem c), d) a g) a současně byly Úřadu poskytnuty doklady podle písmene c) nebo čestná prohlášení podle písmene d),

- i) seznam oprávněných osob, které uplatnily nárok na zvláštní cenu, byl předkládán Úřadu do dvacátého dne následujícího měsíce po ukončení každého kalendářního čtvrtletí pro účely kontroly oprávněnosti osob čerpajících zvláštní cenu v daném čtvrtletí,
- j) zpracovávání a předávání osobních údajů za účelem vedení seznamu oprávněných osob bylo prováděno pouze za splnění podmínek podle zvláštního právního předpisu³⁾,

1) § 1 nařízení vlády č. 109/2008 Sb., o podmínkách poskytování zvláštních cen veřejně dostupné telefonní služby, ve znění pozdějších změn

2) § 2 nařízení vlády č. 109/2008 Sb.

3) § 5 odst. 5 a 6 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

- k) informace o zvláštních cenách byly v ceníku poskytovatelem nabízených služeb uvedeny takovým způsobem, aby bylo dostatečně zřejmé, že se jedná o zvláštní ceny pro vymezený okruh osob spolu s podrobným vysvětlením, za jakých podmínek je možné tyto zvláštní ceny požadovat.

Závěr:

Úřad na základě zjištěných poznatků a uvedených skutečností a s ohledem na zájmy koncových uživatelů v této oblasti dospěl k názoru, že i nadále trvají důvody, na jejichž základě musí být v rámci US uložena povinnost poskytovat zvláštní ceny podle § 38 odst. 3 Zákona. Úřad tedy hodlá v rámci US povinnost poskytovat zvláštní ceny dále uložit, a to na dobu tří let ode dne 4. července 2017.

Za Radu Českého telekomunikačního úřadu:

Ing. Mgr. Jaromír Novák
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu